

Anton Danilov:

Zlato jajce.

Pravljica.

Živel je nekoč oče, ki je imel tri sinove. Imel je vse tri enako rad. Toda starejša brata sta črtila najmlajšega, misleč, da ga oče bolj ljubi.

Najmlajšemu je bilo zelo hudo, ko je občutil vedno bolj njuno sovraštvo, ker ljubil ju je kljub vsemu. In nikdar ni potožil o tem očetu, ki je mislil, da vlada med sinovi najlepša sloga.

Tedaj pa je oče nenadoma zbolel. Ko je čutil, da se mu bliža smrt, je poklical k sebi vse tri sinove. Blagoslovil jih je in opominjal, naj bodo složni in naj se ljubijo med seboj kot do zdaj. Nato pa je izdihnil . . .

Žalostno je zaplakal najmlajši sin. A starejša dva sta se zlobno smejala, ker sta že komaj čakala očetove smrti, da se polastita njegovega posestva in premoženja, najmlajšega pa poženeta s praznimi rokami po svetu. Malo časa so potem še živeli skupaj, a ko je videl in čutil najmlajši, da ga imata ona dva za zadnjega hlapca, je stopil pred njiju in ju prosil, naj mu dasta, kar mu pripada po očetu, on da hoče iti po svetu, iskat sreče.

Razjarila sta se brata in mu očitala, da ne spoštuje zadnje očetove volje, ki je želel, da gospodarijo vsi bratje skupaj in si ne razdelijo premoženja. Ni mislil najmlajši prej na to, a ker je spoštoval očetovo zadnjo voljo, ni rekel besedice, temveč je šel v svet s praznimi rokami. Na pot je vzel le hleb kruha in mršavo kuro, ki je bila med vsemi na dvo-rišču najbolj požrešna, a znesla ni nikoli še niti enega jajca. Kljub temu jo je imel najmlajši zelo rad, ker

je bila to njegova edina last in edino živo bitje, ki ga je ljubilo.

Šel je torej v svet in ker ga je ljubil, je iskal v njem ljubezni tudi on sam, a iskal jo je zaman! Povsod je našel le sovraštvo: preganjali so ga povsod, kamorkoli je prišel.

Tako je hodil križem sveta, in povsod ga je spremljala le njegova zvesta kura. Ljubil jo je vedno bolj, ker vsako noč, ko je zaspal, se mu je še zdelo v polsnu, da je prišla kura k njegovemu zglavju in mu pravila, kje naj hodi prihodnji dan.

Nekoč je zablodil v velik gozd, ki mu ni hotelo biti konca, in ko se je stemnilo, je legel v mehki mah pod velikim drevesom. Tam je utrujen zaspal. V polsnu pa je še videl, kako je stopila kura oprezno k njegovi glavi in mu govorila s tihim glasom, da se morata ločiti za vedno, ker ona bo poginila še tisto noč, a povedati mu mora še prej svojo zgodbo.

»V neki daljni, krasni deželi je kraljeval pred mnogimi leti mlad kralj, ki ga je vse ljudstvo močno ljubilo. Živel je namreč med podložniki kot zvest prijatelj, ne pa kot krut gospodar, ki da občutiti svojim podložnikom le bič in palico.

Ljubili so ga torej vsi in ga častili. A nekega dne se je hipoma vse izpremenilo, in iz neznanega vzroka so zasovražili kralja vsi podložniki in ga končno celo pregnali, da se je potikal po svetu kot plaha zver.

Nihče na svetu pa ni vedel, kateri je bil vzrok temu sovraštvu napram kralju. To je vedela le ena oseba na svetu, in ta je bila tudi vzrok njegovi nesreči. Bila je to stara plemenitašica, a čarovnica. Ta je hotela, da se oženi kralj z njeno hčerko. Kralj je pa ni maral radi njene hudobnosti, ki je bila bolj

znana ko njena telesna lepota. In vzel je za svojo ženo in kraljico rajši neko ljudomilo princezo.

Staro čarovnico je močno jezilo, da je prezrl kralj njeno hčerko, in sklenila je, da se maščuje nad kraljem. S svojo čarovniško močjo je vlila zlato jajce, ki je imelo čudovito lastnost, da se ga njegov lastnik ni mogel iznebiti do smrti in da je bil celo življenje osovražen od vsega sveta.

To jajce pa ni dala kralju ona sama, temveč je to — ker je vedela, da ima kralj veselje do kokoši najrazličnejših pasem — učarala v kokoš posebne pasme in jo podarila kralju. Imel je poslej kralj to kuro najrajši in niti najmanje ni slutil, da je ta kura kriva njegove nesreče. Ko so ga pregnali, je vzel to kuro s seboj kot edino last in bežal z njo po svetu.

Glej, ta kokoš sem jaz. Prehajala sem že iz rok v roke, a ti si prvi, ki nisi zasovražil, kot so vsi drugi pred teboj, svojih preganjalcev določeno število časa. Zato ti je odločeno, da rešiš človeštvo tega zla. Jutri zjutraj me ne najdeš več žive. Razparaj me, ko zasine prvi svit, in v meni boš našel ono nesrečno zlato jajce. Vzemi ga s seboj na pot. Ne boš zdaj več preganjan, a srečen tudi ne boš dotlej, da te bo zaprosilo nekaj tako glasno, a mnogim popolnoma nerazumljivo, da boš moral razumeti. In če boš razumel in podaril to dragocenost dotični stvari, boš šele srečen, kot ni bil še nihče na svetu...»

Zafrfotalo je nekaj pri njegovi glavi in ga lahko udarilo, da se je prebudil. A ko je odprl oči, so se prismejali skozi veje prvi žarki dneva.

Domislil se je mladenič svojih sanj in hitro se je ozrl po ljubljeni kokoši. Ležala je blizu njegovega

ležišča trda, mrzla. Vedel je, da to niso bile sanje, da je vse resnica, kar mu je pripovedovala kokoš. Glasno je zaplakal. Ko se je pa zdanilo popolnoma, je kokoš razparal, kot mu je ukazala v spanju, in v nji je našel v resnici veliko zlato jajce. V prvih žarkih jutranjega solnca je čudovito zažarelo. Nato je zakopal kokoš v zemljo in odšel žalosten dalje v svet.

* * *

Od tedaj ga res niso več preganjali. Povsod so ga sprejemali le z veseljem. A njemu se je zdelo vse veselje pretirano, zlagano in nikomur ni zaupal ter hrepenel le po tistim nečem, ki mu bo zaupal in poklonil svoje bogastvo. Ni sovražil nikogar, a ljubiti koga je mogel še manj, in dnevi so mu potekali v neprestanem iskanju.

Nekega dne je potoval skozi zelen gozd. Začul je od nekod krasno pesem, tako vabečo in polno ljubezni, da je ni čul še nikdar. Zdela se mu je, da pesem napolnjuje ves od gozda zakrivani obzor, in čim bolj je hitel skozi gozd, lepše se je glasila pesem in bližje. Hitel je naprej, dokler ni prišel do velike, umazane reke, ki mu je zaprla pot. Radi neštevilnih, velikih vrtincev si je ni upal prebroditi, zato je hitel ob njej dalje, dokler se ni stemnilo, in se je utrujen zleknil v mehko gozdno travo. A pesem je prepevala dalje in ga uspavala v sladko spanje.

Zjutraj ga je zbudila ista pesem, vabeč ga dalje, in ko so posijali prvi žarki solnca, je stopil iz gozda. Pred njegovimi osuplimi očmi pa se je odgrnilo brezkončno morje z vsemi svojimi čari in se mu smehljalo in ga vabilo k sebi.

Tedaj je vedel, da je pevalo ono pesem morje, in zdelo se mu je, da pesem razume, ker čul je iz

nje tako iskreno prošnjo, da se ji ni mogel ustavljati. Iztegnil je svojo roko, v kateri se je lesketalo zlato jajce, in ga vrgel v morje. Zašumela je in se zaplenila sinja voda na tistem kraju, nad valovi pa so isti hip zaplesala bela bitja, vabeč ga medse s sladkimi besedami, ki so bile kot zvoneča pesem... In odvedla so ga v svoje krasne, kristalne gradove pod vodo..., nad njim pa je spet zašumelo morje in pelo svojo vabečo, veselo pesem naprej.

A. Čebular:

Belinčku.

Belinček —	Možiček —
cekinček,	tatiček
le varuj nam dom,	visok, dolgobrad,
pa kruhka	prikrade
in mlekca	se v hišo
prinesla ti bom,	ponoči kaj rad.

Belinček —
 cekinček
 da né boš zaspan,
 boš stražil
 ponoči —
 in spal, ko bo dan.

